mani per se ⁊ essentialiter tãquam hereticus sit cẽsẽdus. ¶ Ad hoc[a] baptisma vnicuz[b] baptizatos omnes in christo regenerans: est sicut vnus[c] deus[d] ac fides vnica[e] ab omnibus fideliter confitenduz[f] quod celebratum in aqua[g] in nomie[h] patris ⁊ filij ⁊ spiritus sancti: credimus esse tam adultis quam paruulis communiter perfectuz[i] remedium[k] ad saluteu. ¶ Verum quia quantum ad effectum baptismi in paruulis reperiuntur doctores q dam theologi[l] opiniones[m] contrarias habuisse: quibusdam ex ipsis dicentibus per virtutem baptismi paruulis quidem culpa remitti: sz gratiam non conferri: alijs econtra asserentibus: q ⁊ culpa eisdem i baptismo remittitur: ⁊ virtutes[n] ac informans[o] gratia infunditur quo ad habitum[p] ⁊ si non pro illo tempore quo ad vsum. ¶ Nos autem attendentes generalem efficatiam mortis christi: que per baptisma applicat pariter omnib[q] baptizatis opinionem secundam: que dicit tam paruulis quam adultis conferri in baptismo informantem gratiam ⁊ virtutes tanquam probabiliorem: ⁊ de dictis sanctorum[q] ⁊ doctorum modernorum theologie magnis consona ⁊ concordem sacro approbante concilio duximus eligendam[s].

Rubrica de rescriptis.

Clemens. v. in conci. vienẽsi.

Maior prelatus pro membris suis etiam si sunt de mensa reum conuenire non pot per rescriptum apostolicum: nisi vbi possent administratores membrorum: contrafaciens in expẽsis ⁊ interesse punitur: ⁊ processus est irritus. Joannes an.

Abbates[t] aut alij[u] religiosi qbuslibet administrationibus presidẽtes[x] occurrerit. de con. di. iiij. tunc valere. ⁊. c. pe.

a ¶ Ad hoc. tertia pars. primo ponens de esse baptismi: secũdo de ipsi effectu. Jo. an.

b ¶ Vnicũ. quare sic dicatur: habet de cõ. di. iiij. aliud.

c ¶ Vnus. ad ephesi. iiij. habet de hac triplici vnitate. ⁊. j. de excess. prela. frequẽs. ad fi. ⁊. j. de sen. ex. c. i. ⁊ vt dicit ambro. li. de tri. ⁊ exponit magister. i. sen. xxiiij. dis. circa prin. cũ vnum dicimus deũ vnitas excludit numerũ deorũ: nec quantitatem in deo ponit: qa nec numerus nec quãtitas in deo est.

d ¶ Deus. in hoc verbo ponit causam efficiẽtem baptismi.

e ¶ Vnica. lz spe differat quod dic vt no. ber. s. e. ti. super rub.

f ¶ Confitendũ. vnde in symbolo dicit. Cõfiteor vnum baptisma.

g ¶ In aqua. causa materialis.

h ¶ In nomie. causa formalis.

i ¶ Perfectũ. sine penitẽtia exteriori. de cõ. dis. iiij. sine pnia.

k ¶ Remedium. causa finalis.

l ¶ Theologi. ⁊ candiste de hoc de con. di. iiij. nihil. ⁊. c. paruuli.

m ¶ Opiniões. Est sciẽdũ q prima fuit opi. donatistarũ. q paruuli inutiliter baptizantur: que reprobata est: ⁊ ad ipoxrões est responsum. de baptis. maiores. Sed ibi dubium est relictum an paruulis infundant virtutes ⁊ gra: quod hic soluit. Est ergo hic sciẽdum q quorũdam fuit opinio q pueris nullo mõ dantur virtutes in baptismo sed solum ab originali mũdant: sed postea qñ decedunt vel quãdo pueniunt ad etatẽ adultã eis virtutes infundũtur si seruent innocẽtiaz: hanc cõiter theologi reprobãt: p id quod habet ecclesiastes. xi. qõ sonat illud quod habet. xxv. di. qualis. in pin. quare si pueris ante mortem non fuerint concesse virtutes ⁊ gra informans in morte nõ conferent. ⁊ sic non saluabuntur. quod est falsum. Error aũt hui opinionis videt fuisse ex ignorantia discernẽdi habitũ ab actu. Alij dixerũt q pueris dant virtutes ⁊ gra: nõ tamen in seipsis: sed in sua radice. s. characrere sacramẽti: cuius virtute cũ venirent ad perfectam etatem: ⁊ cum pfectis organis solute fuerint potentie: consequentur gram ⁊ virtutes. Et bug. videbat miscere hanc opinionem prime. de con. di. iiij nihil. Sed q hoc esse nõ possit patet: qr si puer verteret in furiam ante pfectam etatẽ: potentie in eo nõ soluerentur ⁊ ita nunquã haberet virtutes explicite. Itẽ q potentie sint aliquo impedimento ligate nõ ipedit habituz sed actũ: quia dormientes ⁊ vinolenti habitus habent sed ligatos. Tertia fuit hic opinio approbata: vt virtutes ⁊ gratia dentur in habitu ligato ꝓpter pueritiã: sicut in dormiẽte propter somnuz sed discedente pueritia inclinat ad bene opandum: nisi aliquid spiritui sancto resistat: ⁊ habetur de hoc figura. i. regũ. xvij. vbi dauid paruulus armatus armis saul regis nõ potuit eis vti cõtra Goliaz. sic puer in baptismo armatus gra ⁊ virtutibus propter ibecillitatem illius vti nõ pot quo ad actum: ⁊ q hoc sit verum patet qr cum pueri sicut adulti p baptismum efficiant mẽbra xpi necesse est q a capite recipiãt fluxum vel fructus gratie ⁊ virtutis: cuius influxionis nõ est ipedimentũ ex parte dei q omnes vult saluos fieri. ⁊ ad agnitionez vitatis venire. i. ad thimo. ij. ⁊. s. de bap. maiores. ver. absit. nec ex parte gre que ex vi sacramenti oibus presto est: facit de cõ. di. iiij. sine pnia. nec ex parte sacramenti quod pro omnibus istitutum est: nec ab illo vllus excluditur: vt in decre. maiores. ver. cum ergo nec ex parte paruuli: qui nec resistit nec resistere pot ifusioni gre: nec curamus ipsius reluctantiã vel gemitũ in baptismo de con. distin. iiij. cum videmus. ⁊. c. se. nec ex parte ecclesie in cuius fide saluatur: ⁊ que nulli claudit gremiũ. de bere. super eo. lib. vi. nec aliquem decipit. xxvij. q. i. de viduis. de. dona. p tuas. Huic aũt opinioni approbate non ob. q habitus virtutũ habilitat ad actum sed pueri non sunt habiles ad agenduz que fz virtutes sunt. ergo non recipiunt habitum virtutum in baptismo. Nam dico q habitus facit habilem ad actum tollendo inhabilitatem que est ex imperfectione potentie non que est ex parte corporis: vt patet in dormiente: Nec obstat quod dk in nouia influentia oportere q recipiens uel influẽs aliter se habeat nunc q̃ prius de anima pueri baptizati non alio modo se habet in instanti post baptismum q̃ prius: quia careat vtroqz tẽpore vsu liberi arbitrij. Item nec deus influẽs aliter se habet. Concluditur ergo q pueri etiam baptizati gratiã ⁊ virtutes non recipiunt. Ad quod respondetur: q lz agens principale sit immobile: agens instrumentale aliter se habet nũc q̃ prius ad puerũ: qr nũc ⁊ nõ prius baptizat: ex quo ẽt sequitur q aliter se hz baptizatus: qr nunc ⁊ non prius ipressus est character in ipso. Item ꝓstat q sine aliq̃ sui mutabilitate deus sine sacramẽto posset gram ꝓferre: vt patet in sanctificatis in vtero. de renũ. nisi cũ pudem. in pn. Curiosius etiã videre posset in tho. iiij. sen. di. iiij. ⁊ in parte sum. q. lxviij. ⁊. lxix.

n ¶ Virtutes. ỏ theologicis nõ est opinio iter modernos sz de moralibus sic: ut. j. dicam. dicuntur autẽ virtutes quasi virum tuentes ⁊ preseruantes a vitijs. de pe. dis. ij. alla anima. ⁊. c. sequenti.

o ¶ Informans gra. hãc multi theologi dicunt esse idem in re quod habitus charitatis: tũ qr charitas ⁊ gratia habent easdẽ operationes: tũ qr dicit Aug. xv. de trini. c. xxviij. loquẽs ỏ charitate. Nullum ẽ isto dono excellentius. Sz omni dono distincto a gratia: ipsa gratia excellentior est: tum quia si sic distinguerentur: possent a dei virtute separi. ⁊ sic aliqs esset deo gratus sed nõ charus ⁊ cõuerso. Alij vero dicunt q gra est habit qui fundatur in essentia anime: charitas vero ẽ alis habitus q fundat in volũtate.

p ¶ Ad habitũ. de similib de bap. maiores. ver. quanuis in. i. glo.

q ¶ Oibus. ẽt ficte recipiẽtib: quo ad characterẽ ⁊ gram gratis datã sed nõ ad gram faciẽtem gratum nisi cum fictio illa

r ¶ Sanctorũ ac doctorũ modernorũ. de sanctis habemus augustinũ ꝗ iulianuz li. i. de bap. paruulorũ. doc. habem magistrũ. iiij. sen. iiij. di. in prin. ⁊ ibi alex. alber. ⁊ tho. apertius ⁊ breuiter oẽs theologi moderni in hoc concordant quo ad virtutes theologicas. s. fidẽ spem ⁊ charitatẽ: sed de vtutibus moralibus ut iustitia fortitudine tẽperãtia prudẽtia. ⁊ alijs de qb. xxviij. q. i. §. ex his bene discordant moderni theologi. Thomas. n. ⁊ sui tenẽt etiã morales infundi: nam vt dicunt morales acqste nõ ordinãt ex se i vltimũ finẽ: nec inclinant q homo sit bene mobilis a spũ sancto. ergo est fateri illas infusas. Sed q tenent ꝓtariũ respõdent ad hoc: q morales acqste cõiuncte charitati que ẽ forma virtutuz utruiqz sufficiẽter pagunt. ⁊ sic nõ est necesse põere eas ifusas. Inducũt ẽt isti illud phy. q frustra fit p plura ⁊c. vt viri in prin. c. sed p virtutes morales acqsitas pot hõ cũ thologicis finẽ suũ acqrere sine moralib ifusis: ꝓtũ. n. ẽ charitati nos deo vltimo fini cõiungere. Est. n. fm aug. rectissima affectio q̃ nos deo comungit. ergo nõ reqritur ifusis theologicis q alie vtutes morales ifundãtur. Itẽ si paruulis infunderentur. ergo ⁊ adultis. sed experimur q adultus nõ ficte baptizat non plus se sentit sobriũ prudentem tẽperatum uel iustũ: q̃ pus: q si infunderentur sentire deberet: ex quo etas non ipedit cuz virtus moralis sit habitus ictinãs p modũ nature: qr fm philosophũ scõo ethi. Virtus est que habentẽ pficit ⁊ op eius bonũ reddit. ergo cum sacramẽtũ baptismi fit cõe oia gratis donans: videtur q nõ infundatur adultis nec paruulis.

s ¶ Eligendã. ergo illã sequi tenemur. de hoc eo. ti. c. vno. li. vi. in. vi. glo.

Abbates. Sunt due ptes. in prima dupler phibitio. in secũda ibi si qs. dupler pena. s. iuris ⁊ hois: cãm dedit cõstõni fra q̃ sepe cõmittebatur ad decre. statutũ. s. eo. li. vi. qr si prior alicui dom bononien dioces. ꝗ me boñ. ipetrat volebat: hẽbat necesse ipetrat boñ. lz si plus expediebat vt placebat ei me cõuenire ferrarie: impetrabat ibi rescriptũ sub noie maioris: puta camalduleñ. cistercien. cartusien. ⁊ illis cui suberat illa dom. ⁊ sic q̃ si actor ⁊ reus essent diuersarũ dioces. fiebat cõmissio i loco vicino dioces. bonoñ. ifra dietam: ⁊ constat q hoc multum frequentabat ad excludendã dioces. rei. Eodẽ modo si domus erat ferrarie: me boñ. cõueniebat ferrarie ipse maior: qõ prior loci ñ potuisset. Jo. an. Ad euidentiã pmittas fz. v. an. q si actor ⁊ reus sunt eiusdem diocesis opz q actor ipetret i dioc. de qua sũt. de rescriptis statutũ. §. cum autẽ. li. vi. Si vero diuersarũ actor necessitat ad ipetrãdũ vel i dioc. rei vel in propinqua p dictã in ꝓpria aũt actoris ipetrare nõ pot vt ibi. Secũdo pmitte q p mẽbris subiectis abbates agere pñt ⁊ appellare. Et qñ agẽtes pferant habet materia de iudi. cum deputati de testibus cũ olim de relig. d. cũ venerabilibus ⁊ plenius de rest. spol. olim cãm. Ymol.

t ¶ Abbates. solent isti vocari patres. s. de reg. c. fi.

u ¶ Alij. hoc nomen nõ semper positionem significat: facit de hoc. s. eo. ti. c. sedes. in. iij. glo.

x ¶ Presidẽtes. ut magistri. hospitalis crucferor ⁊ his siles. Idem si venoient pores: ut camalduleñ. vel ministri: ut i ordine minoruz: uel quodcunqz sit nomẽ presidentium tali loco vel ordini cui subsunt hec membra. Et late itelligas lam

siue sint prelati ordinum: vt predicti: siue sint prelati monasteriorum habẽtium membra: vt nonantulanum: pomposianũ: fructuarienses: ⁊ his similes. Et licet nõ itellexerit vt puto de presidẽtibus capitulis prouincialibꝰ monachoꝝ: de qbꝰ de sta. mo. in singulis. ⁊. c. ea que. illi. n. nõ ipetrant ꝓ monasterijs ꝓuincie: si tamen daretur ꝙ impetrare possent: locũ haberet quod hic dicitur ex idẽtitate rõis: ⁊ licet de religiosis loquatur: idẽ tñ de secularibꝰ qui simili modo p̄essent: sꝫ qꝛ id rarũ hoc frequẽtatum: ideo de religiosis loquitur.

a ¶ Occasione. s. n. cãm propriã vel capitis talis ꝓlatus agere vellet: ⁊ ꝓ illa ipetrare: ⁊ tũc non haberetur consideratio loci vbi situm est membrum.

b ¶ Legatoꝝ. vel delegatorũ. s. eo. statutum. §. i nullo. lib. vi. De iferioribus ordinarijs non est dubiũ: cum in eis locũ nõ habeat decre. statutũ. sed id quod habetur de offi. ordi. cum episcopus. ⁊. c. vt litigantes. libro. vi.

c ¶ Cõuenire. in actore loquitur nõ reo. hinc est ꝙ si ego bonon. pro mẽbro bon. volo conuenire ipsius mẽbri maiorẽ qui est dio. aretine nõ potero impetrare bon. sed aretij: vel in loco vicino. j. dictã: sm formã decre. statutũ. §. cũ aũt. Idẽnitas. n. qua hic idem fingitur administrator mẽbri ⁊ suus maior: in reorum fauorem iducta: in eoꝝ grauamen torqueri nõ debet. de reg. iur. qđ ob gratiã. li. vi. cum suis cõcor. priorẽ aũt illius mẽbri bene cõueniã bon. vt ibi. §. cum vo. ⁊ qđ prius dixi, ꝓcedit hoc posito quod ẽt in realibus cõsideretur locus domicilij: vt no. in preal. §. cũ vero. in glo. olim dicebamus.

casione[a] prioratuũ seu aliorum locorum subditorum eisdem: nullum auctoritate litterarum apostolice sedis vel legatorum[b] ipsi quomodolibet valeant conuenire[c]: nisi vbi ⁊ coram[d] quibus prioratuũ ⁊ locorum ipsorum prioribus aut alijs gubernatoribus hoc liceret[e]: nec occasione[f] locorum ad mẽsas pertinentium eorundem aliud ipsis super hoc[g] liceat: quã si loca sic premissa speciales sub eis gubernatores haberẽt[h]. ¶ Si quis autem aliquem contra hec vexare[i] presumpserit: in expensis[k] sibi ⁊ interesse per iudicem coram[l] quo vexatio fiet huiusmodi condemnetur: omnisqꝫ processus[m] contra premissa habitus sit irritus ipso iure[n].

Idem in eodem.

¶ Principalis officialis episcopi ⁊ prior conuentualis licet obedientiarius delegari possunt a papa: officialis vero foraneus: vel prior claustralis non. Jo. an.

Et si principalis[o] officialis[p] episcopi[q] aut religiosus conuentualem[r] obtinens prioratum: quãuis ad prioratum eundem prior non consueuerit per electionẽ[s] assumi a sede apostolica vel legato[t] eiusdẽ dari valeat delegatus[u]. ¶ In officiali tamen foraneo[x] aut religioso monasterij sui priore claustrali[y] nequaquam hoc volumus obseruari[z].

Idem in eodem.

¶ Breuius non põt summari.

d ¶ Corã quibꝰ. de loco erat dubium: de psonis non: sed forsan hoc intẽdit ꝙ si is qui impetratus a priore loci poterat recusari: etiã recusari poterit impetratus per maiorem ordinis: facit quod scripsi de offi. deleg. insinuante. Hoc scias: ꝙ licet prior domus propter excõicationem repelleretur ab agendo: iste maior non repellitur qui excõicatus non est: solum. n. psonas coram qbus ⁊ loca in qbus fit conuentio determinat hec littera.

e ¶ Licet. agere. n. posset ⁊ defendere quãdiu administrationes tenent: quãuis sint obedientiarij. de hoc satis ⁊ qs cui pferatur no. post Inno. ⁊ Host. de iudi. cũ deputati. de resti. spo. olim. i. de testi. cum olim. de relig. domi. cũ venerabilis. vbi no. Inno. ad fi. ꝙ qñ in casu defensionis iudex ꝓcedere debet ad missionem in possessionem: hoc non faciet ẽt si vnus sit contumax: nisi oẽs vocentur alle. ff. de euic. emilius. ⁊. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. hoc aũt.

f ¶ Nec occasione. iste. §. non fuit de prima compilatione concilij.

g ¶ Super hoc. s. super reconuentione reorum.

h ¶ Haberent. Innuit ꝙ loca que sunt de mensa iterdum nõ habẽt spãles gubernatores. concor. j. de sup. neg. pla. c. vno. vñ. licet illoꝝ fructus clericis concedantur ad firmã nõ vacãt p mortẽ illoꝝ. j. de exces. pla. frequẽs. §. qdam ẽt. ⁊ ibi dicam q̃ loca propria sint de mensa: ⁊ aliqđ no. Inno. ⁊ host. de re. eccle. nõ alie. ut sup.

i ¶ Uexare. ex sola. n. ipetratione non veniũt expense vel interesse: nisi sequeretur vexatio vel conuentio.

k ¶ In expensis. legitimis. s. eo. statutum. §. cũ aũt. in fi.

l ¶ Coram quo. concor. quod no. s. eo. c. fi. in vlti. glo. ⁊ quod illa decre. vocat damna: hec vocat interesse.

m ¶ Processus. circa principale.

n ¶ Ipso iure. i. sine ope exceptionis. cõcor. s. eo. c. i. ⁊. c. statutũ. in fi. li. vi.

Et si principalis. Et partes patent: qꝛ prima duorum permissiua: secũda duorum prohibitiua in officiali: ⁊ declarat inquãtum de religioso loquitur no. xvi. q. i. de presentium de priuileg. cum olim. ij. p host. in sum. de offi. deleg. §. cui possit. ver. sed nunquid. ⁊ per guil. in spe. ti. i. §. i. ver. nunqd ergo monacho. ⁊. ff. de iudi. l. cum pretor ⁊ multum olim dubitabam de his casibus: ⁊ forte fuit ps ipulsiue cause constitutionis istius. ⁊ expõas ⁊ si: p quãuis. Jo. an. Pro euidentia quod habetur in. c. statutum. §. i. eo. ti. li. vi. s. ꝙ inter cetera que exigũtur in delegato pape exigitur ꝙ sit i dignitate per quod apparet ꝙ stricte intelligitur de dignitate. s. ꝓpria iudicis delegati: qꝛ sic i dubio verba debẽt itelligi vt naturalẽ ⁊ propriam naturã plus respiciant q̃ accidentalem. de sentẽ. excõmu. si quem: de test. si pater li. vi. quod non est modicum fundamentũ ad dicenda Jo. de imola.

o ¶ Principalis. Quid ergo si plures officiales insolidum habet eps: Innuit hic lra ꝙ delegari possit is qui est principalis. Itẽ quid si simpliciter delegetur officialis: intelligitur de principali: iuxta no. de offi. dele. qm abbas. ⁊ si neuter principalior: sed que principalis vterqꝫ: dic vt ibi. Sed quid si desijt esse officialis: vide qđ no. in spe. ti. i. §. fi. ver. quid si cãm. Dico per predictã decre. qm. ꝙ si nõ erat expressum proprium nomẽ desijt esse iudex alis iudex remanet: nisi aliud canonicum eum impediat: ⁊ de hoc satis per archi. in canonico qui desijt esse canonicus: de rescrip. statutum. §. i.

p ¶ Officialis. alibi dicitur missus. dñicus. de reg. c. ij. de frig. c. i. alibi vicarius. de offi. vica. c. ij. li. vi. Olim ẽt delegabatur officialis. de offi. dele. insinuante. de ap. dilectus. vi. ⁊ p hoc verbũ videtur vicariũ in spiritualibus q alis officialis nõ est delegari nõ posse: ad hoc de tẽpo. ordi. cũ nullus. §. i. ⁊. ij. li. vi. salua certa scia principis: vt dicam in vlti. glo.

q ¶ Episcopi. ergo secus in of. archi. vel iferiorꝭ ab epo. Sed qd de officiali quem dat caplm epali sede vacãte: licet ille dici nõ possit officialis episcopi q non est: facit de consti. cũ accessissent. j. de peura. c. fi. credo tñ ꝙ hec constitutio etiam illũ itendit icludere. cũ sit officialis iurisditiõis epalis: facit de ma. ⁊ obe. c. vno lib. vi. Et idẽ puto de officiali electi confirmati nõdum consecrati. s. de electionibus transmissam marie quia quo ad officium iurisditionis cõsecratio nihil addit: facit de tempori. ordi. cum nullus. §. i. in fi. li. vi.

r ¶ Cõuẽtualẽ. de istius etate. j. de statu. mona. ne in agro. §. ceterũ. ⁊ q̃ dicatur ecclesia conuentualis plene scripsi: de iure pa. nobis. vbi no. hosti. ⁊ Inno. eo. ti. postulasti. ⁊ de hoc de elec. c. i. ⁊ hoc patet approbatum qđ no. abbas. de preben. nisi. s. ꝙ prioratus est dignitas si conuentualis est: alias non.

s ¶ Electionem. sed p prouisionẽ: ⁊ intelligo de obediẽtiario q remoueri põt ad nutum sui maioris: alias nulla fuisset dubitatio. de isto §o ⁊ de officiali quem eps ad nutum remouet: merito dubitabatur quasi isti non sint in dignitate: ex quo non sunt ppetui. sed satis est ꝙ possunt esse ppetui. i. quãdiu viuẽt. ff. pro so. l. i. facit de his que fi. a prela. cũ apostolica. insti. de auc. tu. §. neqꝫ. ff. de cõdi. ide. l. sufficit. Item p mortẽ vel remotionẽ talium priorũ: licet sint obedientiarij vacat prioratus: vt patet. j. de supplen. negli. prela. qꝛ regulares: facit autẽ hoc ad quõnem de claustrali: an possit vicarius esse episcopi vel coadiutor plati: de quo satis notaui de cleri. egrotã. c. fi. in summa coadiutorũ in. iiij. q. tertij mẽbri. ⁊ ibi remissionem inuenies an possit esse delegatus ordinarij vel arbiter.

t ¶ Legato. vel delegato: vt dixi. s. c. proxi.

u ¶ Delegatus. quid dices de conseruatore: procedit dubium in officiali non in priore: per decre. vlti. i. rñ. de offi. delega. li. vi. que requirit ꝙ conseruator sit episcopus vel superior vel abbas: vel habens dignitatem vel personatũ in ecclesia cathedrali. vel collegiata sub quibus non videtur officialis includi: quem tamen quo ad alios delegatos bene icludit decre. statutum. in principio: que simpliciter requirit ꝙ sit dignitate preditus vel psonatum obtineat: sic per hoc videtur ꝙ licet dignitate pre alijs dotatus possit esse delegatus: qꝛ tamen nõ habet dignitatem in ecclesia cathedrali vel collegiata non possit esse conseruator. In contrarium ex quo dignitatem damus nõ constat ꝙ ista sit alterius ecclesie quã cathedralis ex dignitate enim episcopi descendit iure cõnexionis. ergo idem ius: de cõsti. trãslato. egeret declaratione.

x ¶ Foraneo. de quo de of. ordi. romana. in prin. li. vi. vbi tenent Inno. ⁊ host. ꝙ tales officiales foranei q in certa parte diocesis. vel ad certos actus cõstituuntur habẽt delegatã: ⁊ ꝙ ab eis appellatur ad cõstituentem: ⁊ ꝙ dicitur vnum cõsistorium episcopi ⁊ officialis: itelligitur de generali ⁊ principali: ad qđ bñ facit hec decre. ⁊ dec. de ap. romana. in prin. li. vi. ⁊ qđ hic dicitur de officiali foraneo: intelligo ẽt de decano rurali: qui i parte diocesis. ad tẽpus gerit vices episcopi: de quo. s. de offi. archi. ad hoc in fi. qui etiam officialis foraneus dici potest: ⁊ hec itelligo vera nisi tales officiales vel decani ex alio capite admittantur: vt qꝛ canonici cathedralium ecclesiaꝝ vel his similes. Jo. an.

y ¶ Claustrali. de quo de sta. monacho. cum ad monasteriũ. ver. prior. ⁊ idem dicit Guil. in predicto ver. quod tenet curia de sacrista custode vel camerario monasterij. Sed contra. s. de preben. licet. de conces. preben. ex tenore. ex quarum subscriptionibus patet ꝙ prior claustralis subprior delegatur a papa. Solu. tempore illorum iurium adhuc non erant determinate qualitates personarum: quibus debent tales cause delegari: sed postea fuerunt per decre. Inno. iiij. quẽ hodie non habemus. eo. ti. psenti. ⁊ postea immutatum in parte per decre. bonifa. eo. ti. statutum. in prin. li. vi. in magna glo.

z ¶ Obseruari. nisi id fieret ex certa scientia principis hic expressa. vt no. in predi. decre. cũ olim. de priui. ⁊ facit quod no. s. c. statutum. li. vi. in glo. pone. In legato secus quem artat cõstitutio maioris. facit. j. de offi. ordi.

collatio quod no. de here. c. vlti. li. vi.

Auditor in romana[a] curia deputat[9][b] a nobis de beneficio[c] quod pronunciabit[d] alicui de iure fore debitum[e] de iure poterit[f] sibi absq3 commissione alia vt euitet circuitus[g] prouidere[h].

I Dem.

Expectans beneficium perdit gratiam si consequitur aliud: quod cū illo quod expectat de iure tenere non potest. Joannes an.

Gratie vt de dignitate vel beneficio curato tibi prouideatur renunciare[i] videris: si ante adeptionem eiusdem[k] aliud beneficiu3[l] pacifice[m] assequaris quod simul de iure[n] cum dignitate vel beneficio virtute dicte gratie tibi debito retinere non posses[o]: licet illud[p] resignaueris[q]: aut sis resignare paratus[r].

I Dem.

Gratia super vacaturo nō cōprebendit beneficium post datam in substantia creatu3. hoc dicit Joannes de imola.

Litteras[s] nostras[t] super conferendo tibi[v] beneficio vacaturo[x] directas ad beneficium post datam[y] ipsarum creatum[z] statuimus[&] non extendi.

Rubrica de electione & electi potestate.

Clemens quintus in cōcilio viennensi.

Religiosus eligi non potest ad prelaturam non episcopalem alterius religionis vel habitus: si contra fiat est irritum. h. d. Jo. an.

a Auditor. breue est & nouū qd hic statuit determinās no. per Cōpo. ste. co. ti. mādatū. ad fi. & p Guil. i spe. ti. de ac. & peti. §. sup actionibus. ver. sed si ad ipsam pbendam. &. ver. se. & patet hic expeditu3 q ibi no. s. q corā auditore peti poterat beneficium pnunciari debitū & conferri & scias q hodie ē tutum hoc in libello peti: puto tñ q si nō petat in libello cōferri: sed solum debitum pronunciari: qd post pronunciationē peti poterit & conferri: sicut. n. confert l3 nō fuerit cōmissa. colla. sic pferat l3 nō fuerit in pmo libello petita. Ite3 scias qd de auditore pdictoria3 & camere tenent. Gof. host. in sum. de offici. ordi. in principio. qd habent ordinariā de alijs auditorib9 cāx. no. guil. in speeu. in ti. uj. §. i. post principium q habēt ordinariam in cognoscendo: ō legatam in diffiniendo: sed archi. ti. q. i. experientie: dicit bonifaciū. viij. interlocutu3 fuisse: qd in curia nullus habeat ordinaria3 nisi papa: & facit quod dicam. j. ti. i. ne romani. Jo. an.

a Romana curia. in datos ergo extra curiā nō habet hoc locū nec in aliquo corrigit decre. sup eo. de offi. dele. & ē si. j. de sequestra. pos. c. vno.

b Deputat9 a nobis ergo ab alio: puta legato ad quē ēt spectaret beneficij prouisio nō poterit prouidere ēt si fuerit sibi cōmissa pnūciatio quia nec alter auditor pnunciat: sed audit & refert. de offi. deleg. super qōnū facit ad pmum. s. eo. ti. sup eo. & itelligo deputatū a papa illū q scd3 morē curie p referēdariū vel officialē ad hoc datū ex auditorib9 palatij deputat ad talē beneficialē cām delatam ad curia3 audiendā & hoc i minorib9: cathedraliu3. n. & regulariū ecclesiax causas ppria voce papa cōmittit: & ut plurimum cardinalibus.

c Beneficio. large sumitur vt cōprehendat ēt dignitates: cum eade3 sit ratio. concor. de reg. iur. c. i. li. vi. vbi de hoc.

d Pronunciabit. & sic videbatur functus officio suo. de offi. delega. in litteris. Jo. an.

e Debitum. si pronūciaret illud suū: tunc cessaret puisio. Est ergo differētia inter suu3 & debitum. de pben. si tibi absenti. li. vi. sicut īter ius in beneficio & ad beneficiū. eo. ti. c. pe. de pces. pben. c. vlt. eo. li. Quid ō electo qui appellauit a negatione confirmationis vel cassatiōe electiōis: nūquid auditor q pronūciat bene appellatū vel reuocat cassationē electionis potest cōfirmare. Videt q nō: q3 hic solū loquitur de puisione illius cui debitū erat. In ḡriū videt. na3 hoc faceret delegatus de excep. significauerūt de re iudi. ad pbandū. ex quo. n. bene appellatū ē: facit qd facere debebat pncipalis. de exces. dilecte. facit qd no. C. de ap. eos in principio. & qd dixi de testamē. Raynaldus. ver. cōdēnauitq3. Itē de cōfirmatione non videbat dubiū sed de puisione. nam pmā facit officialis & caplm vacante sede: q nō faciunt secūdam: vt de of. vica. c. vlti. & de insti. c. i. li. vi. q3 ergo illud plus dubitabile ergo concessum.

f Poterit. non quicquid iudicis potestati cōmittitur &c. ff. de iudi. nō quid. de offi. delega. consuluit. l3 ergo auditor hoc possit non tamen tenetur ad hoc.

g Circuitus. C. de arbi. l. ne in arbitris. in fi. de adop. l. fi. ff. de cōdi. in debi. dñs testamento: & ibi por. de hoc in fi. vlt. glo. Esset aūt circuit9 si oporteret ad papā redire p noua cōmissione vel p collatione ad ipsu3 vel ad executorē. Dicebāt ergo q hoc tenebāt: q auditor fungit vice iudicis in snīando: & vice executoris i pferendo: vt no. i glo. in prin. allega.

h Prouidere. itelligo ēt si nō ex facto pape sed inferioris legati vel delegati fuerit beneficium illi debitū: quod esse pōt: iuxta no. de pces. preben. si soli. li. vi. huic tñ obstat rō quam iducebat. Cōpostel. & Guil. q p talem collationem nulli fit preiudicium q3 cū cōferre spectat ad papā non refert an p auditorē an p executorem pferat sed idirecta. sup eo nō spectabat collatio ad papam: fieret ergo preiudiciū ei ad quē spectat collatio vel institutio: sed cu3 potestas nedum delegati s3 etiā legati causet a papa: nec ex scō alterius possit esse debitu3 vel affectum: satis cōuenit illa ratio. Joannes andree.

Gratie Approbat qd notaui de preben. si pauper. li. vi. i pria glo. & idem ibi archi. & per illam decre. determinat quid iuris si consequitur beneficium is p quo scriptum est in forma pauperu: hic de illo pro quo scriptum est in forma grē: & in illo casu non distinguit qualitas beneficij adepti: i isto sic: & q3 generaliter loquitur hoc pncipiū generaliter itelligat de cuiuscunq3 grā pape vel alterius.

i Renunciare. idē tenent Inno. & Cōpostel. in illo q litigabat sup beneficio. & recipit scdm qd cū primo tenere nō posset. s. q p hoc renunciat liti: hec no. s. e. i nostra: vt ibi plenius scripsi: & puto hāc decre. locū hre: ēt si ptestet recipiēdo se eundū q grē renunciare nō intendit cū ptestatio sit facto ḡria. de consti. cū. M. nec defendat i his piudicialibus. s. de elec. vt qs duas. lib. vi. facit. qd scripsi cū Inno. ḡ Host. in pre. decre. i nostra.

k Eiusde3. dignitatis vel curati qd expectas.

l Beneficiū curatū. s. vel dignitatem vel psonatū p decr. de preben. de multa. & idē puto in casu. decre. lras. ō pces. pbē. vel cū s̄m ō spāli iure reqrit cōtinuā residentiā: iuxta no. per Inno. de de. nō resi. c. si.

m Pacifice. puto ide3 si acceptata collatiōe p eū staret quomin9 hret pacificā ad qd. s. de elec. commissa. §. i. de preben. l3 eps. li. vi.

n De iure. de hoc. s. eo. gratia. li. vi.

o Nō posses. si ergo esset tale qd cum illo teneri posset nō perit grā & vt no. in decre. si pauper & hoc ēt tenet Jo. ō deo. i qstionibus suis. li. i. q. xxiij.

p Illud. quod adeptus est interim.

q Resignaueris. grā ergo p empta nō reuiuiscit. l3 res reuertat i pstinū statū: & facit ad qōnem de clerico qui pcit matrimoniū quod postea dissoluit p professionē sponse nō cognite: vel q3 reperitur consanguinea: de quo scripsi de de. conu. c. i. in prin.

r Paratus. si tñ vellet dimittere s3 beneficiū: posset p collationē ordinarij cōsequi primum olim si debitū: non. n. itendit q sit ībabilis ad illud: sed q ex vi grē nō est sibi plus debitū: nec p executores grā pferendū: & sic. no. casu3 quo ex facto supuenienti parat exceptio ḡ grām que tenuit a prin. Alios casus colligas ex no. de preben. q3 sepe. lib. vi. in vlti. glo. Jo. an.

s Litteras. breuis & fortis est ius nouu3 inducens quod forsan plus ab extrinseca cā iustificat: vt. j. dicam.

t Nostras. idē in lrīs reseruationis legatox: cum eadem & fortior sit ratio.

u Tibi. idē puto vbi papa dedisset ptātem pferendi primū vacaturū nō expressa psona cui pferri deberet. Idē si contulisset fructus beneficiox primi anni q vacare contigerit in dioc. vel puincia: cum in his sit eadē ratio.

x Vacaturo. in vacante nō pcedebat dubitatio: nec distinguo an debeat simpliciter vacaturum an debeat cū beneficio acceptandi: cum eadem sit rō.

y Post datā. ēt si paulopost: & facit qd no. Host. s. eo. c. fi. ispicimus ergo an extaret bñficium tēpore date: sicut inspicimus etatem ipetrantis illo tpe. s. eo. si eo tpe. li. vi. & cōcor. s. eo. eam te. de preben. dilectus. ii. vbi de hoc.

z Creatum. pone cōstruit noua ecclesia de ec. edi. ad audientiā. creatur noua dignitas. de pse. c. cu3 olim. constituitur noua preben. de pben. dilecto. &. c. vacāte. Sed quid dices de beneficio olim creato: sed tēpore date suppresso: nūc aute3 renouato p & ḡ que no. s. eo. quāuis. li. vi. Videret q bene extēdat ad illud arg. eius qd no. de cōstitu. cum accessissent. i fi. & facit qd scripsi post hosti. de censi. significauit. sup fi. pe. glo. & hoc precipue q3 hoc ius nouum est: vt. j. dicet de creato tm̄ logtur nō de renouato. Sed qd si dubitat an data precedat creationem beneficij vel ecōtra: puta q3 eadem die factū est vtrūq3: nec apparet qd prius sit. s. eo. ti. c. pe. li. vi. Contra ipetrātē facit: q3 ipse petit beneficiū: probet ergo sibi debitū. ad quod videt necessarium q illud prius fuerit creatum: si ergo hoc non pbat non fiat executio: facit de sen. excō. venerabilibus. ad fi. & qd ibi no. i glo. pe. & in dubijs iudicamus pro reo. de proba. i presentia. &. c. ex lrīs. de testi. cum tu. & s̄m vna3 lecturam: succumbet ergo in dubio iste petēs: pro impetrante faciat: q3 in tali dubio fauet ei q potiorem habet grām vel habet ca3 a maiore: vt in pdi. decre. pe. & de preben. si a sede. li. vi. Ite3 in dubio iterpretamur vt res valeat. de vbo. sig. abbate. Item si ponimus ipetrantem esse reum: planu3 est q succumbit actor: idem videtur si ponimus eum actorem. Nam aduersarius excipit: & quo ad onus pbandi reus in excipiēdo fit actor. ff. de exceptioni. l. i. si. ergo exceptionē non pbat. s. quod post datam creatū fuerit succumbet. nec dicas q hec sit negatiua: q3 ēt si per verba negatiua pponeret: vt nego tunc extitisse: vl dico q tunc non extabat: habet resoluca3 affirmatiuā: & que probari potest: de renun. super hoc. Item multum facit pro ipso: q3 hec decre. ponens ius nouu3 parat exceptionem contra impetrantē. Obtinebit ergo vt olim impetrans: nisi de illa fiat fides: & hoc verum puto: nō ob. prius allegata q3 hic de iure actoris cōstat scā fide de grā & de vacatione.

& Statuimus. non dicit declaram9: ponit ergo ius nouum qd videtur iniquu3 q3 certum est bñficium nouiter creatum nondum ordinatum vacare: qre ergo ō betur expectanti vacatux alteri non debitum: maxime cum fauorabilior sit expectatio vacationis p creationem q̄ p mortem. facit de concessio. preben. accedens nec videt ponderandū tps date: q3 si tunc extaret bñficium qd debito modo & si in fraudem expectantis suppressum esset: vel extinctu3 non deberet expectanti: de constitutionibus cum accessissent. Item sequeretur ex hoc q si ipetrauit lrās ad